

Zee, wind en licht

Alles verandert altijd

“Of het nu komt door het licht, de luchten of de beweeglijkheid van de zee, feit is dat de kust op creatieve geesten een grote aantrekkingskracht uitoefent. Maar de kust is meer dan alleen een oord waar je artistieke en intellectuele inspiratie krijgt. Als overgangsgebied tussen land en zee is het ook een uitgelezen decor voor culturele festivals, beeldende kunst en architectuur. De nabijheid geeft een extra dimensie; kunst en cultuur komen er simpelweg beter tot hun recht.”

Gert-Jan Hospers, hoogleraar sociale geografie en citymarketing Universiteiten Twente en Nijmegen, auteur van onder meer het boek ‘Zee+Land, de kracht van kustregio’s’ (2014)

En na eeuwen van repetitie, van handel op zee en akkerbouw op land, van boeren en knechten en reders en matrozen, veranderde plotseling alles. Alles wat ooit vast zat door ligging of afkomst, kon in de tweede helft van de negentiende eeuw loskomen. Er werden dijken aangelegd die verbonden in plaats van alleen beschermden. Treinen begonnen te rijden. Havens en kanalen werden gegraven. Fabrieken gaven landarbeiders een keuze. Matrozen konden machinist worden. En de kunst veranderde mee. Een zoektocht kwam op gang. Naar beleving, het echte leven,

ervaren, interpreteren, abstraheren. Naar plekken die voorheen zo goed als onbereikbaar waren geweest. Zoals Domburg.

Zeeland had en heeft een grote aantrekkingskracht op kunstenaars. Zeshonderdvijftig kilometer kustlijn, onophoudelijk veranderende luchten, de continue contrasten van stukken land in zee, de wind, het licht. Vooral dat licht is fameus. Steeds veranderend, maar altijd even helder en transparant.

Schilders als Mondriaan en Toorop zijn in Domburg groot geworden door te pionieren met het Zeeuws Licht. Ongrijpbaar en ondefinieerbaar, al is het bestaan van het Zeeuws Licht een paar jaar geleden bewezen door Loek Grootjans. Zoutkristallen uit het water blijken door stroming en wind in de lucht terecht te komen. De kristallen weerkaatsen het licht en geven er een extra dimensie aan. Alsof de zeewind onophoudelijk strakke, heldere Instagram-filters door het zonlicht blaast.